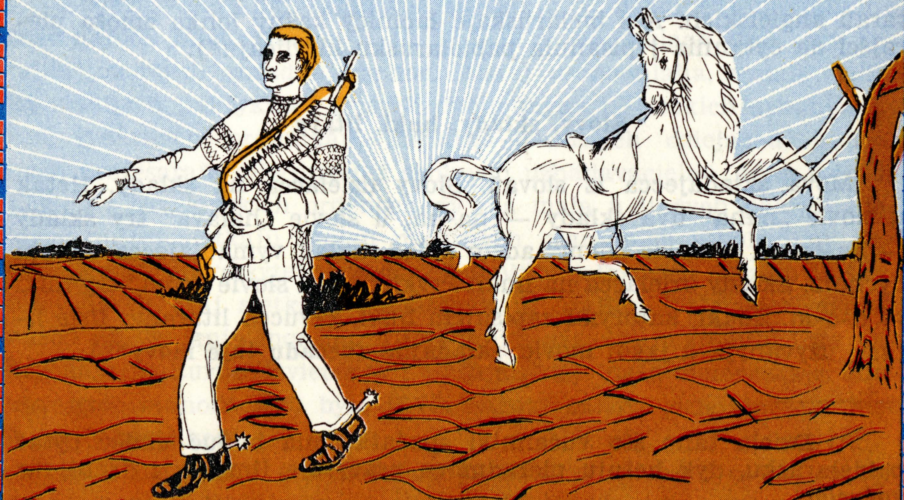
SIAŬBIT

LITOUSKI / BIEŁARUSKI 2-MIESIAČNIK

THE LITHUANIAN ☆ WHITERUTHENIAN 2-MONTHLY

© Інтэрнэт-версія: Kamunikat.org 2018

DOBRY SPOSAB NAŬČYCCA ČYTAĆ PABIEŁARUSKU

Pieradmova

Kab naŭčycca čytać nadrukavanaje abo napisanaje jakoj movaju, najpierš treba paznać abecadu hetaje movy, daviedacca, jak vymaŭlać jaje litary. U movie biełaruskaj jo dźvie abecady. Adna ź jich zaviecca łacinicaju, bo pieraniata z movy łacinskaj. Biełaruskaja łacinica padobnaja da abecady polskaj, českaj, angielskaj i jinšych zachodnich, bo j jany pieraniatyja z movy łacinskaj. „Siaŭbit" drukujecca łacinicaju, dyk kažny moža pabačyć, jakaja jana. Druhaja abecada pieraniata z movy starabaŭharskaj. Zaviecca jana kirylicaju, bo niekali dumali, što vydumaŭ jaje śv Kiryła-Kastancin. Zapraŭdy-ž jaje vydumaŭ Klim, vučanik śv. Metoda. Da biełaruskaj kirylicy padobnyja abecady ŭkrajinskaja, rasijskaja j serbskaja, bo j jany pieraniaty iz starabaŭharskaj movy.

Nižej budzie navuka biełaruskaj łacinicy. Dzieci, a častkava j moładzież, tych emigrantaŭ biełaruskich, što apynulisia ŭ krajoch iz angielskaj movaju, naŭčylisia paangielsku, ale nia ŭmiejuć čytać pabiełarusku. Dyk, kab pamahčy jim naŭčycca čytać pabiełarusku, padamo, jak vymaŭlajucca biełaruskija litary i jak jich užyvajuć. Budziem raŭnavać vymovu litaraŭ biełaruskich da vymovy litaraŭ angielskich. Chto naŭčycca čytać druk biełaruski, toj uzumieje čytać i biełaruskaje piśmo, dyj sam napiša, bo adno kolki biełaruskich drukavanych i pisomych litaraŭ roźnicca krychu svajoj chormaju ad litaraŭ angielskich. A ź biełaruskaje łacinicy kažny lohka zmoža pierajści da čytańnia j pisańnia pabiełarusku kirylicaju*).

Słovy, składy, huki, litary

Mova składajecca iz słovaŭ. Słovy dzielacca na składy. Hetak u słovie „naha" dva składy — na-ha, u słovie „hałava" try składy — ha-ła-va, u słovie „dom" adzin skład. Skład vymaŭlajecca adnym dycham. Składy dzielacca na huki. Prykładam u słovie „dom" try huki — d-o-m. Znaki, katorymi zapisujem huki, zavucca litarami. Usie litary, užyvanyja ŭ jakoj movie, **składajuć abecadu taje movy****).

---

*) Dziela taho što vučańniki spačatku nia buduć umieć čytać pabiełarusku, dyk hetuju pieradmovu pračytaje jim raz i druhi raz vučyciel.

**) Heta taksama vučyciel pračytaje vučańnikam.

(Praciah na 3-iaj bačynie vokładki)

SIAŬBIT

Litoŭska-Biełaruski dvumiesiačnik

The SOWER

The Litvanian-Whiteruthenian bimonthly

Authorized as Second Class Mail, Post Office Department, New York, U.S.A.

Časapis Katalicka-Hramadzki

1958, vierasień-kajstryčnik Nr. 4 September-October 1958

Padpiska na hod 70 centaŭ, cana adnaho ekzemplaru 15 c.

Adress: Rev. F. Czerniawski, 569 Crane St., Schenectady, N. Y., U. S. A.

Č czytajecca jak polskaje „cz": čytać = czytać. Š czytajecca jak polskaje „sz": šapka = szapka. Ž czytajecca jak polskaje „ż": žyta = żyta. Ŭ czytajecca jak angielskaje „w": hałoŭka, byŭ. V czytajecca jak polskaje „w": vada = wada.

BIEŁARUSY-KATALIKI, PRAČCHNIECIESIA!

Katalicka-biełaruskuju dziejnašć i dziejalnašć možna — i treba — razhladać z dvuch bakoŭ — z hledzišča religijnaha i z hledzišča nacyjanalnaha.

Biełarusy kataliki składajuć istotnuju j nieadłučnuju vialikuju čašć narodu biełaruskaha. U 16, 17 i 18 stahodździach Biełarusy kataliki abodvych abradaŭ, zachodniaha j uschodniaha, vydali vialiki lik słaŭnych palitykaŭ i jinšych duchoŭnych i švieckich arhanizataraŭ, vydatnych praŭnikaŭ, kulturna-ašvietnych dziejačoŭ, naŭčonych profesaraŭ, religijnych i školnych uzhadavacielaŭ. Jany ŭ jezujickich i bazylanskich ordenoch dy nia mała ŭ jinšych pakryli Biełaruś hustoj sietkaju škołaŭ pačatnych, siarednich i kolegijaŭ. Zakłali j viali universytety-akademiji ŭ Vilni j Połacku. Razam iz škołami ŭkryli kraj sietkaju bibliotekaŭ. U svajich Kaściołach uźniali narod na vysokuju moralnuju j religijna-ašvietnuju roŭniu. Usia palityčnaja, kulturna-ašvietnaja j jinšaja dziejalnašć biełaruskaja mienavanych stahodździaŭ była ŭ vializarnaj balšyni dziejalnašciu Biełarusaŭ katalikoŭ.

Heta nia znača, što Biełarusy kataliki vylepleny ź niejkaj apryčonaj, nakšaj, lepšaj, čymsia jinšyja Biełarusy, hliny. Nie, pryroda, psychika, zdolnašci ŭ usich Biełarusaŭ naahuł tyja samyja. Ale heta znača, što nacyjanalnaja hleba biełaruskaja, budučy hlebaj zachod-

niaj, kab dobra radzić, patrabavała zachodniaj siaŭby, zachodniaj kultury, katoraja jšła blizu vyłučna pieraz Kaścioł Katalicki.

U 19-ym stahodździu Biełarusy kataliki ŭ ładnaj miery vytryvali najstrašniejšaje religijnaje pieraśledavańnie z boku Rasiji, pieraśledavańnie, katoraje možna tolki pryraŭnavać da ciapierašniaha pieraśledavańnia rasijska-komunistyčnaha. Vytryvaŭšy hetaje pieraśledavańnie, biełaruskija kataliki zahartavalisia ŭ svajoj viery, i ŭ kancu 19-ha — pačatku 20-ha stahodździaŭ nia było macniejšych u svajoj viery ludzioŭ za Biełarusaŭ katalikoŭ. Adznačalisia jany j vialikaj achviarnaściaj na religijnyja patreby, samachoć apłačavali ŭsiu religijnuju aśvietu, udzieržavali duchavienstva, stavili vialikija śviatyni. Pobač iz hetym Biełarusy kataliki jšli napieradzie ŭ vadradženskim ruchu biełaruskim.

Prośle pieršaje śvietnaje vajny, adyli, vycień pryšoŭ stul, skul jaho nie spadziavalisia. Zachodniaja Biełaruś, pieravažna zasielenaja Biełarusami katalikami, była zaniata Polščaju. Oficyjalna katalickaja Polšča akazałasia dalokaj ad religijnaha katalicka-biełaruskaha idejału, časta piarečyła hetamu idejału. Sprava šmat pahoršyłasia tym, što formalna katalickaja śvieckaja ŭłada Polščy, pieraśladujučy ŭsich Biełarusaŭ, asabliva pieraśledavała Biełarusaŭ katalikoŭ, jak najpierš akanavanych na prahłynieńnie polskim nacyjanalizmam. Ad ułady śvieckaj nie astavałasia polskaja ŭłada duchoŭnaja — dyj naahuł kažučy, usio duchavienstva polskaje. Biełaruskija kazani zabaraniali, škoły — i katalickija — začyniali, duchavienstva vysyłali da (etnografičnaj) Polščy abo — za polskaj pryčynaju — da Charbinu. Heta zrabiła svajo. Religijnaje pačućcio Biełarusaŭ katalikoŭ u niekatoraj miery asłabła. Zdaralisia niačuvanyja ŭpierad prypadki, što dziaŭčaty katalički nia tolki vychodzili zamuž za pravasłaŭnych, ale j pierachodzili na pravasłaŭje, idučy za pravasłaŭnych.

Dziela taho što polska-katalickija duchoŭnyja seminary ŭ zachodniaj Biełarusi staralisia nia prymać śviadomych Biełarusaŭ, a pryniatych nie vyśviačać, dziela taho što biełaruskaje katalickaje duchavienstva vysyłali ź biełaruskich ziemlaŭ Polščy, dziela taho što biełaruskich ksiandzoŭ zabivali balšaviki, a ŭ vajnu j hitleraŭcy j Palaki, — dziela ŭsiaho hetaha, z redkimi vyniatkami, nie akazałasia jich na emigracyji i niama na emigracyji biełaruska-katalickich parachvijaŭ.

Ź mienavanych pryčynaŭ ciapier na emigracyji Biełarusy kataliki stajać z hledzišča religijnaha nižej za Biełarusaŭ jinšych vieraŭ,

stajać na apošnim miescu. Zdarajecca, što chryściać svaje dzieci ŭ pravasłaŭnych śviataroŭ. Adzin poeta pierajšoŭ na pravasłaŭje. Z pamiž biełaruskich katalikoŭ vyšła para inteligientaŭ — jaŭnych biazbožnikaŭ. Kali my, viedajučy taki stan, budziem siadzieć złažyŭšy ruki, dyk kara Božaja nas nia minieć. Taki stan škodny i z hledzišča nacyjanalnaha. Ludzi, słabyja ŭ viery, buduć słabyja i ŭ jinšych spravach svajho narodu.

Da mienavanaha smutnaha stanu Biełarusy kataliki dajšli z pryčyny ŭstavičnaj nacyjanalnaj kryŭdy, roblenaj jim adnaviernikami susiedniaha narodu na hruncie religijnym i naahuł. Tut sprava religijnaja j nacyjanalnaja stykajucca, uzajemna na siabie ŭpłyvajuć, kryžujucca. Dyk i dziela papravy spravy patrebna rabota religijnaja j nacyjanalnaja. Chto jaje maje rabić? Paŭtarajem: majem rabić my Biełarusy kataliki, u katorych pačućcio religijnaje j nacyjanalnaje haryć, abo prynamsia tleje, nie pahasła. My majem najlahčejšy prystup da svajich adnaviernikaŭ, navat mała śviadomych i nieśviadomych.

Pačatak užo jość. „Siaŭbit" słuža hetaj mecie. Toje, što ŭ „Siaŭbicie" pašyrajecca drukam, niachaj kažny šyra žyvym słovam siarod svajich susiedziaŭ Biełarusaŭ katalikoŭ. Pamahajma matarjalna adradžeńniu Biełarusaŭ katalikoŭ. Biełarusy pravasłaŭnyja ŭdzieržujuć svajo duchavienstva, sotni j tysiačy dalaroŭ dajuć na budoŭlu cerkvaŭ; a my nia majem svajich parachvijaŭ, nia budujem kaściołaŭ, adzinaj praduchaju ŭ nas jość biełaruska-katalicki časapis. Ciž nia soramna, što jon vychodzie tak redka!? Niama takoha Biełarusa ŭ Zadzinočanych Haspadarstvach, Kanadzie, Angliji, Aŭstralii, a niaredka i ŭ jinšych krajoch, kab nia moh dać kolki dalaroŭ u miesiac na svoj časapis. Niachaj kažny z nas spoŭnie svaju najpieršuju pavinnaść, i biełaruska-katalickaja rabota na emigracyji razhorniecca. Pračchnieciesia, Biełarusy-Kataliki!

K. Braskar

ŚV. PAMIACI ADVARDY BUDŹKA

14-ha žniŭnia sioleta ŭmier u Zadzinočanych Haspadarstvach Ameryki, u mieście Čykago Advardy Budźka ŭ vieku 76 hod. Pakinuŭ žonku 66 hod, dźviuch zamužnich dačok, syna dziciuka j unučku kala 11 hod. Budźki pachodziać iz Budzkaj (nakš Budsłaŭskaj) vołaści, Vialejskaha pavietu.

Niabožčyk radziŭsia ŭ miestačku Buda (zavuć hetaje miestaćka j Budsłaŭ). Budzkaja vołaść zdaŭna čysta katalickaja. U vadradženskuju paru ź jaje, jak iz susiedniaj Parchvienaŭskaj vołaści, rana pačało vychodzić šmat śviadomych Biełarusaŭ.

Mo' nia lišnim budzie zaznačyć, što Niabožčyk nikoli nia piŭ chmielnych napitkaŭ i nia kuryŭ. Kavu piŭ tolki zbažžavuju, a harbatu zamianiaŭ sušanymi jahadami. Hetak Jon pastupaŭ, kab razumniej žyč.

Iz školnaj aśviety Advardy Budźka mieŭ tolki pačatnuju, značycca try hady pieršaj navuki, ale samaaśvietaju dajšoŭ da taho, što byŭ zapraŭdy aśviačonym čałaviekam. Jon parupiŭsia, kab dzieci jahonyja skončyli ŭniversytet. Jon rupiŭsia j rabiŭ, što moh, dziela aśviety jinšych Biełarusaŭ. Adumysłovaściaj (facham) jahonaj była kooperacyja.

Z maładości byŭ śviadomy Biełarus i ŭsio žyćcio byŭ dziejny ŭ biełaruskim ruchu, ruchlivy, na't žvavy. Dzieci svaje taksama ŭzhadavaŭ za śviadomych Biełarusaŭ. I ziaci Jahonyja śviadomyja Biełarusy. Jak u žyćciu asabistym, tak i ŭ pracy nacyjanalnaj adznačaŭsia inicyjatyvaj. Supracavaŭ u „Našaj Nivie" (naležyŭ da Našaniŭcaŭ staršych). Pamahaŭ u vydavańniu „Biełarusa", pieršaha biełaruskaha časapisu katalickaha, što vychodziŭ u Vilni z 1913 hodu. U 1911-1913 hadoch vydavaŭ katalickija abrazki. U pieršuju śvietnuju vajnu, na ŭciakactvie ŭ Pieciarburzie pačaŭ vydavać biełaruski časapis „Śvietač". Darma što, jak žychar Vialejskaha pavietu, pa okupacyji Polščaj zachodniaj Biełarusi, aŭtomatyčna staŭsia hramadzianinam Polščy, byŭ u 1922 hodzie ŭ liku 33-ch vysielenych polskaj administracyjaj ź Vilni da Latuvy. Stul pierajechaŭ da Łatvy, dzie pracavaŭ siarod biełaruskaha žycharstva ŭ halinie kulturnaj. Potym viarnuŭsia da Vilni.

Adychodzie ad nas staršaje pakaleńnie Biełarusaŭ. Adnyja biez pary adyšli tragičnaj śmierciaj, zabityja našymi varahami — milony zabitych rasijskimi komunistymi, pačynajučy z 1918 h. až dahetul; sotni tysiačaŭ zabili niamieckija hitleraŭcy ŭ vapošniuju vajnu; dziesiatki tysiačaŭ zabili polskija šovinistyja, pačynajučy ad pačatku okupacyji Polščaj zachodniaj Biełarusi i kančajučy apošniaj vajnoju; druhija, jak Śv. Pamiaci Advardy Budźka, pakidajuć nas pryrodnaj śmierciaj. Ci pryhatavaŭšysia novaje pakaleńnie zastupić jich — i pašyryć jichnuju pracu?

Našaniviec

Andrej Ziaziula

BOŽA, ŠTO KALIŚ NARODY...

Boža, što kaliś narody
Na asobki padzialiŭ
I chacieŭ, kab narod kažny
Movaj rodnaj hamaniŭ,
Hlań ža na narod biazdolny
Kryvičanski, što k Tabie
Hołas cichi, padniavolny
U pakornaj šle malbie.
Aśviaci naš rozum vieraj
I nadzieju ŭ dušu ŭli,
Dy ahoń lubovi ščyraj
U sercach našych zapali!
Daj, kab zierniatka prabudy
Zalacieła ŭ kažny kut
Biełarusi, kab usiudy
Uzyšło i tam i tut,
Kab runieła, vypłyvała,
Krasavała, naliło
I, paśpieŭšy, u tok niamała
Umałotu pryniasło.
Pamažy nam, Boža miły,
Prabudzicca da žyćcia,
Uzyč nam parady, siły,
Kab nia źbilisia z pućcia.
Dyk žyvi ž ty i krasujsia,
Naša Maci — Biełaruś,
Da krajoŭ čužych raŭnujsia,
Jści dzieci k sabie prymuś!
Chaj biarucca da raboty,
Dom narodny budavać,
I bahaciacca u cnoty,
Kab paśla jim raj dastać.

Hety vierš-pieśniu piavali ŭ kaściele ŭ Miensku j Vilni jak biełaruski kaścielny himn. Napisaŭ jaho poeta ksiondz Alaksandra Astramovič. Jon padpisavaŭ svaje tvory mianuškaju (vydumanymi jimiam i proźviščam) **Andrej Ziaziula.** Ks. Al. Astramovič pachodziŭ iź siała Navasady, Halšanskaj parachviji, Ašmianskaha pavietu. Jon naležyŭ da ksiandzoŭ biełaruskich patryjotaŭ pary „Našaj Nivy" (pierad pieršaj śvietnaj vajnoju).

VIEDAMKI Ź BIEŁARUSI

Ćaho Biełarusy ŭ Baćkaŭščynie prosiać u Boha.

Adnamu Biełarusu, staromu emigrantu ŭ Zadzinočanych Haspadarstvach, prysłaŭ — niazvyčajnaj darohaj — jahony znajomy ź Biełarusi list, u katorym, miž jinšaha, piša: „Ja malusia słovami Mickievičavymi: Ahulnaj, daŭhoj, strašnaj i ciažkoj vajny prosim Ciabie Boža, bo hety kataklizm, a ja ŭ heta vieru, daść volu Baćkaŭščynie. My musim uznavić niazaležnaść da paŭstańnia jakojś tam federacyji Eŭropy ci śvietu. I dumaju, što ŭ hetym katakliźmie my spatkajemsia pobač u pracy dziela Baćkaŭščyny, a kali j źhiniem, to niachaj žyvieć Baćkaŭščyna!"

Prychodziać viedamki z Polščy, što j tam usie čakajuć (bo chočuć) vajny.

Zachod, katory starajecca pierakanać narody, paniavolenyja rasijskim komunizmam, što zachodnija haspadarstvy nie pačnuć vajny z balšavikami, nia znojdzie hetym pryjacielaŭ siarod henych narodaŭ.

Smutnaja viedamka. — Ź Vilni pryšła viedamka, što Vacłaŭ **Piatkievič** pamier tragičnaj śmierciaj. Biespasiarednija pryčyny j akaličnaści śmierci niaviedamyja. Niabožčyk byŭ śviadomym Biełarusam. Pachodziŭ ź Lepla (Połaččyna), a pierad vajnoj žyŭ na svajoj haspadarcy pad Vilniaj, blizka Rudomina. Śv. p. V. Piatkievič adznačaŭsia charošym rycarskim charaktaram.

IZ ŽYĆCIA J DZIEJALNAŚCI BIEŁARUSKAJE EMIGRACYJI

Zadzinočańnie Biełaruskaje Moładziežy ŭv Ameryccy (ZBMA) i jahony hodni Źjezd.

30-ha žniŭnia sioleta adbyŭsia ŭ Niu Jorku hodni źjezd biełaruskaje moładziežy, arhanizavanaj u Zadzinočańnie Biełaruskaje Moładziežy Ameryki (Zadzinočanych Haspadarstvaŭ). Staršyniavaŭ na Źjeździe sp. Vaładzimier Duniec, sakratarami byli inž. Jurka Stankievič i inž. Kastancin Kałoša.

Apošni hod pracy hetaje arhanizacyji pakazaŭ, što sprava biełaruskaje moładziežy na čužynie nia tolki nie bieznadziejnaja, ale što z pamiž jaje ŭžo pačali raźvivacca nacyjanalna-hramadzkija dziejačy. Da jich najpierš treba zaličyć bakalaŭru Vieru Žyźnieŭščanku, što ŭžo raniej prajaviła svaju dziejalnaść. Adli sp. Vaładzimiera Dunca, inž. Kastancina Kałošu (abodva z Klevelandu) i bratoŭ Jurku j Viačku Stankievičaŭ. Chaciełasia-b siudy taksama zaličyć Jaŭhienia Nieściarovića; jon napeŭna staniecca dziejačom, kali nie pierastanie raźvivacca ŭ kirunku nacyjanalna-hramadzkim. Razaŭjecca za nacyjanalna-hramadzkoha dziejača j Vasil Mielanovič, kali budzie ruchliŭšy j rupatliŭšy ŭ nacyjanalnych spravach. Chiba — dyj napeŭna — jościeka jinšyja padobnyja, što systematyčna ŭžo prajaŭlajuć nacyjanalna-hramadzkuju dziejnaść, a mo' j dziejalnaść, ale jich aŭtar hetych radkoŭ nia znaje.

Pra pracu biełaruskaje moładziežy hetaje arhanizacyji byvała ŭ praciahu hodu ŭ biełaruskim druku; dziela taho tut padamo pra jaje ahulna j adno praz važniejšaje.

Praca pravodziłasia z inicyjatyvy j pad kiraŭnictvam Hałoŭnaj Rady Zadzinočańnia moładziežy, katoraja składałasia z hetkich aso-

(Dalej na bačynie 11-aj)

AB ŠVIATYM DUCHU

(praciah z № 3)

Asabliva adzieržujem łaski św. Ducha hodnym prymańniam św. Sakramentaŭ. Jak zialeza, kali jaho patrem mahnesam, nabiraje sobstva mahnesu, tak i našaja duša, dziakujučy śviatym Sakramentam, nabiraje prykmietaŭ, heta značyć łaskaŭ, śviatoha Ducha (O. Mateo).

II. Łaska ŭśviačajučaja

1) Kali hrešnik supracuje z łaskaj uzmacniajučaj, śviaty Duch uchodzie ŭ jaho dušu, daje znak charašyni, katory prydbaje dušy taksama j pryjaźń Božuju. Taki ŭstavičny stan charašyni dušy, jak vynik, bo znachodzie ŭ joj śv. Ducha, zaviecca „Łaskaj uśviačajučaj".

Kali daŭžejšy čas dzieržym zialeza ŭ vahniu, bačym, što ahoń jak-by ŭchodziŭ u jaho, dajučy jinšy vyhlad i jinšyja jakaści zialeza; zialeza razpalajecca j źziaje, dastaje koler ahnista-załaty. Padobna dziejicca i z dušoj. Kali duša paddajecca dziejańniu śv. Ducha śviedama j achvotna, tady **pranikaje** śv. Duch u dušu i abiraje sabie ŭ joj sialibu, a duša dastaje novuju jakaść, niekataraha śviatlanaha źziańnia śviataści, katoraje zaviem łaskaj uśviačajučaj. Što sudziejańnie z łaskaj paciahavaje da siabie Pana Boha, vynikaje iź śv. Piśma: „Naviarnieciesia da Mianie, i Ja naviarnusia da vas!" (Zach. 1, 3). „Hatujcie serca vašaje Panu!" (1 Kar. 7, 3). Asiahnuŭšy łasku ŭśviačajučuju, stanovimsia padobnyja da čałavieka, katory ŭbraŭsia ŭ novyja charošyja ŭbory. Dzielataho Pan Jezus uśviačajučuju łasku časta da **balovych uboraŭ** raŭnavaŭ (Mac. 22; Łuk. 15). Uśviačajučaja łaska prybiraje dušu ŭ vysokuju stupień **duchovaj charašyni.** Čałaviek, jaki ŭstupaje ŭ stan łaski, mianiajecca duchova, jak brydki kaleka ad chvarobaŭ, katory ŭraz cudam atrymaŭ charošy vyhlad i prybraŭsia ŭ karaleŭskuju purpuru (śv. Chryz.). Kali-b možna było vidzieć vačyma charašyniu dušy, katoraja jość u łascy Božaj, tady čałaviek niamoh-by nadzivicca (Blosius). Da charastva dušy prytarnujecca j charastvo cieła pa ŭskrysieńniu. „Usie kłopaty našyja achviarujma dušy; hetym zrobim karyść i ciełu, katoraje, u praciŭnym prypadku, zahubim razam iz dušoj" (śv. Chryz.). Nierazumna ady pastupajuć tyja, katoryja tak rupiacca ab ciele i na ŭbirańnie jaho šmat času marnujuć, a nia rupiacca ab dušy. — Uśviačajučaja łaska nia jość tolki **adnej prychilnaściaj Boha** (Sab. Tryd.), ale pieraź jaje daje nam Pan Boh Svajho Ducha (1 Jan 4, 13). Śviaty Duch pranikaje nas, jak

ahoń, a nia jość u nas tak, jak sonca ŭ haspodzie. Charastvo, jakoje jość vynikam łaski ŭśviačajučaj, taksama daje dušy **pryjaźń Božuju.** „Kali-b čałaviek, kali jość u łascy ŭśviačajučaj, paznaŭ, jak jaho miłuje Pan Boh, musiŭ-by pamiarci z radaści” (śv. Magd.). Jak ady dobry Boh! U stanie łaski my nia tolki **Jahonyja słuhi,** ale **pryjacieli** (Jan 15, 15); a samoje słova **„pryjaciel”** aznačaje niejkuju roŭnaść. — Padniaćcie čałavieka z hrechu ŭ stan łaski abo pryjaźni Božaj, zaviem taksama **ŭspraviadlivieńniam** (Sab. Tryd. 6, 4), **adradžeńniam** (Jan 3, 5), **pierastańniam być starym, a stańniam novym čałaviekam** (Eff. 4, 2).

Prykłady: Jak tolki karol David, Saul, abo błudziačy syn zapraŭdy naviarnulisia, adrazu atrymali śv. Ducha, a ź Jim i łasku ŭśviačajučaju. Tyja mužy dali biez advałoki dovady papravy. David i Saul šmat dzion praviali na malitvie j poście; achviaraj błudziačaha syna — soram pry viarnieńniu da ajca. Daviedziena, što chto ŭzbudzić u sabie žal daskanalny, užo asiahaje łasku uśviačajučuju, chocia-b jašče nia byŭ u spoviedzi. Z taje samaje pryčyny ŭžo Patryjarchi j Praroki mieli ŭ sabie śv. Ducha, a tym samym i łasku ŭśviačajučuju; mieli ady achvotnaha ducha pakuty j vieru ŭ budučaha Adkupiciela. Taksama viedajem, što niekatorym asobam daŭ P. Boh śv. Ducha pierad Chrystusam. Hetak, prykł., sotniku Kornelu i ludziom vybranym u jaho domie ŭ časie kazani Piatrovaj (Dz. Ap. 10, 44).

2) Zvyčajna Duch śviaty ŭchodzie ŭ dušu čałavieka tady, kali čałaviek prymie Sakrament Pakuty.

Napeŭna, što kali chto pierad spoviedziaj nia ŭzbudzie daskanalnaha žalu, to atrymaje daravańnie tolki pry razhrašeńniu śviatara. — Možna ady skazać: Sakrament Chrystu j Pakuty dapaŭniaje iz skarbu **zasłuhaŭ Pana Jezusa** toje, čaho nie stavała pry sudziejańniu zasmučanaha hrešnika. Abodva hetyja Sakramenty raźdźmuchajuć mały ahońčyk u dušy hrešnika ŭ vialiki ahoń, u katorym kančalna niščeje kukal hrechu. Hetyja Sakramenty jość vahami, jakija padymajuć našyja siły. Zavuć jich Sakramentami pamierłych, bo pieraź jich pamierłyja duchova varočajucca da žyćcia łaski.

3) Ustupajučy ŭ ludzkuju dušu, daje joj śviaty Duch zapraŭdnaje žyćcio.

Naš Pan Boh, Pan Boh žyvych, usiudy raśsiavaje žyćcio. Kali ŭstupaje ŭ ludzkuju dušu, ažyŭlaje jaje, jak duša ažyŭlaje cieła. Duša maje svajo žyćcio naturalnaje i moža pry pomačy rozumu j voli paznać i palubić, što praŭdzivaje, charošaje j dobraje. Ale heta naturalnaje

žyćcio ŭ dušy jość miertvym, raŭnujučy da žyćcia Božaha. Padobnaść tut takaja, jak fotozdymka da čałavieka. Toje žyćcio Božaje asiahaje duša, kali Duch śviaty razam iz łaskaj u joj zahaściuje; pieraź jaje stajecca duša zdolnaj paznavać Samoha Pana Boha ŭ Jaho Majstacie, miłavać Jaho i zapraŭdy ź Jaho ciešycca. Takoje śviatoje žyćcio zaviecca **nadnaturalnym**; ź jim naturalnaje žyćcio nia moža navat raŭnavacca. Hallaš uskrasiŭ pamierłaha chłapca ŭdavy ŭ Sarepcie (3 Kar. 17), padobna Elizej pamierłaha syna haścinnaj žančyny ŭ Sunam (4 Kar. 4), kali kłaŭsia na pamierłaje dzicio, prykładaŭ vusny da vusnaŭ, vočy da vačej, ruki da ruk. Tak śv. Duch nachinajecca da svajho abrazu, značycca da dušy čałavieka. Chuchnie ŭ jaho vusny ducha, złučaje svaje vočy z našymi, značycca daje nam Svajho razaznańnia, udzialaje rukam Božaj siły, — adnym čynam uskrašaje dušu da **žyćcia łaski.** Duša žyvie ŭ Bohu, a Boh u joj. — Pieraz žyćcio łaski atrymlevaje duša zarodak budučaha **viečnaha žyćcia.** Sam Pan Boh zavie łasku krynicaj, jakaja ciače ŭ viečnaje žyćcio. „Chto-ž vypje vady, jakoj Ja jamu dam, nia śmiahnie nikoli, ale vada, što dam jamu, staniecca ŭ jim krynicaju vady, što ciače ŭ žyćcio viečnaje" (Jan 4, 14). My plemia niabiosnaje, katoraha svajak u niebie haspadaryć. Bač, jak vysaka ciabie padniała łaska" (śv. Piotra Chr.). Cieła žyvie, ale razam i abmiraje z kažnym dniom; naadvarot žyćcio łaski z kažnym dniom admaładžaje dušu. „Kali naš vonkašni čałaviek i tleje, dyk nutrany z dnia na dzień adnaŭlajecca" (2 Kar. 4, 16). Łaska ŭlivaje ŭ cieła zadatak **žyćcia viečnaha**; bo, „kali-ž Duch taho, chto Jezusa ŭskrasiŭ, u nas žyvie, dyk toj Duch, katory ŭskrasiŭ Chrystusa z pamierłych, ažyvić i našy ciełу śmiarotnyja Ducham Svajim, što žyvie ŭ nas" (Rym. 8, 11). Praŭdziva nazvany Duch śviaty **„Ažyviciełam"**. Kab lapiej paznać, što heta jość žyćcio dušy i śmierć dušy, treba zaciemić, što patrojnaje jość žyćcio čałavieka i patrojnaja śmierć. Najmia: žyćcio zvyčajnaje čałavieka, žyćcio dušy pieraz łasku ŭśviačajučuju, žyćcio viečnaje, ščaślivaje; śmierć ady: adna — cieła, druhaja — dušy pieraz hrech śmiarotny, trejciaja — dušy na viečnaje zasudžeńnie na muki. Šatan žyvie ŭ hrachoch, ale što-ž heta za žyćcio! Žyvie i ŭmiraje, umiraje i ŭściaž žyvie . . .

Asabliva dakonyvaje ŭ nas śv. Duch uśviačajučaj łaskaju **nastupnyja dary**:

1) Ačyščaje našu dušu z usich ciažkich hrachoŭ. — Jak zialeza, razpalenaje ŭ vahniu, ačyščajecca z iržy, tak duša naša, praniknutaja ahniom śv. Ducha, ačyščajecca z usich hrachoŭ. „Łaska jość jak-

by śviatło, katoraje niščyć usie plamy na našaj dušy, robić jaje charošaj i bolej źziajučaj" (Kat. Rym.). Łaska ŭśviačajučaja j ciažki hrech praciviacca sabie, jak ahoń i vada; adno z adnym niahodzicca. Chto volny ad ciažkoha hrechu, u tym žyvie śv. Duch; chto splamicca ciažkim hrecham, u tym žyvie zły duch. Łaska Božaja **lečyć dušu čałavieka, a nia cieła.** U ciele, jak piša śv. Apostał, žyvie hrech, abo stymuł hrechu (Kat. Rym.), vialikaje žadańnie. Ady i ŭ najśviatšym čałavieku zastajecca **nachin da złoha,** i ź jim musić zmahacca až da śmierci. Dzielataho ab sabie śv. Apostał kaža: „Viedaju, što nia žyvie ŭ imnie, zn. ŭ majim ciele, dobraje". (Rym. 7, 18). „Žadlivaść možna ŭ žyćciu pryniščyć, ale nia dasca całkom vykaranić" (śv. Aug.). Žadlivaść nazaŭsiody zastajecca, a heta dzielataho, kab iz adnaho boku čałaviek paznaŭ, jaki słaby jon, a z druhoha boku, kab mieŭ nahodu ŭściaž zmahacca suproć svaje zapsavanaje natury, vysłužavać sabie nadharodu **na viečnaje žyćcio.**

2) Śviaty Duch **łučyć nas z Panam Boham i robić nas śviatyniaj Božaj.**

Pieraz žyćcio ŭ nas śv. Ducha **najdakładniej złučajemsia z Panam Boham.** Raŭniajemsia zialezu, u katoraje praniknuŭ ahoń. Chto maje ŭ sabie śv. Ducha, jość tak ścisła złučany z Chrystusam, jak vinahrad iz svajoj hałuzkaj (Jan 15, 5). Pry pomačy śv. Ducha naša natura ścisła łučycca z Panam Boham, jak kapla vady, jakaja ŭllecca ŭ **poŭnuju čarku vina,** ź jim łučycca, razpuščajecca, dastaje koler, pach i smak vina (śv. Greg. N.). Pieraz śv. Ducha stajemsia ŭčaśnikami Božaj natury (śv. Piotra 1, 4), i nia tolki podle nazovu, ale j zapraŭdy (śv. Cypr. Aleks.). Pry spravie śv. Ducha stajemsia jak-by **ŭbostvienyja** (śv. Tom. z Akv.). Duch śv. dziejić na nas, jak balzam, katory, z čymkolečy zytkniecca, udzialaje svajho pachu; abo jak piačatka, katoraja adciśniecca na vosku, zastaŭlaje svoj znak (Scheeben). Pieraz łaski atrymlevajem samyja bahaćci (śv. Maks.). Zialeza, ułožanaje ŭ vahoń, razpalajecca, jak ahoń; padobna i čałaviek pry pomačy śv. Ducha pieramianiajecca ŭ Boha (śv. Bazyl). Dzielataho možam spatkać naŭčonych, katoryja ludziej zvali bahami (Jan 10, 34). Kasa (pramień) sonca, što padaje na kryštał, aśviačaje jaho i źziaje, jak sonca; tak i śv. Duch, kali padaje na dušu, robić jaje **padobnaj da Pana Boha,** śviatoj i niabiosnaj (Schmitt). Pry pomačy śv. Ducha stajemsia taksama **padobnyja da Aniołaŭ,** bo ŭ jich žyvie śv. Duch (śv. Baz.). — Śviaty Duch robić nas **śviatyniaj** (śv. Aŭg.) **Bostva.**

(Dalej budzie)

(Kančatak iz bač. 6-aje)

baŭ: Viačka Stankievičyk (kiraŭnik), Viera Žyźnieŭščanka (zastupnica kiraŭnika), Volha Jaraševičanka (sakratarka), Paŭła Alaksiejanak (skarbnik).

Skakalny hrudok. — Z pracy arhanizacyji najpierš treba adznačyć dziejnaść skakalnaha hrudka, katory kiruje spadaryčnia bakalaŭra Ałła Vorsiška. Apračа jaje, da hetaha hrudka naležać nastupnyja: braty Anatol i Mikoła Aleksandrovičyki, Pola Hruććyška, Arkadź Kavalonak, Nina Kavališka, Jaŭhień Łysiučonak, Volha Melanovičanka, Viktar Pałanievičyk i Eryka Viadźmiedziška. Da skakalnaha hrudka treba zaličyć i muzykaŭ, katoryja hrajuć pry skokach — Lavona Rudzinskaha j Halinu Vorsišku.

Hrudok udała raźvivajecca j pavialičaje lik svajich siabroŭ i siabrovak. Jon vystupaje ź biełaruskimi skokami jak siarod Biełarusaŭ, tak i na mižnarodnych jihryščach i spektaklach, asabliva ž naładžanych Radaju Narodnych Hulniaŭ (Folk Festival Council).

Choć skoki treba zaličyć da mastackich hulniaŭ (teatralnyja pakazy — taksama mastackija hulni), ale nia možna jich mieć ulehcy, jak heta niekatarym mahło-b zdavacca, dyj naahuł narodnyja hulni majuć svajo dobraje značeńnie. Tym ža, što vučacca dobra skakać i vystupać iz skokami na scenie, skakańnie jo spavažnaj pracaju.

Biełaruskija skoki majuć važnaje značeńnie. Jany vytvaranyja tysiačahodździami ŭ zhodzie z charaktaram i psychikaju našaha narodu. Našyja skoki — heta skoki kulturnaha ralejnaha narodu. Nia tolki biełaruskija skoki padabajucca publiccy, hladzieńnikam, ale j amerykanskija viedamcy (eksperty) skokaŭ vysaka jich acanili. Hetyja-ž viedamcy pryznali, što skoki biełaruskija svajim charaktaram nakšyja za słavianskija i asabliva roźniacca ad skokaŭ ukrajinskich i rasijskich; podle jich skoki biełaruskija majuć adnolkavy charaktar iz skokaml latuviskimi j łatyskimi.

Kaladniki. — Siabrovie Zadzinočańnia moładzieży jeździli na Kalady pa biełaruskich radzimach iź biełaruskimi kaladnymi pieśniami. Heta ŭsie nadta ŭpadabali. Škada, što na Vialikdzień nia jeździli vałačebniki (zavuć jich jašče „ałałoŭniki").

Słaŭny chor spadara Kastancina Kisłaha ŭ Klevelandzie składajecca, kali nia tolki, dyk blizu tolki z moładzieży.

Kursy biełarusaviedy. — Pad kaniec hodu svaje dziejnaści ustupajučaje kiraŭnictva arhanizacyji pastanaviła arhanizavać — supol-

na ź Niujorskaj akruhaju Biełaruska-Amerykanskaha Zadzinočańnia — z viosieni kursy biełarusaviedy dla moładzieży.

Pišučy praź dziejnaść našaje moładzieży ŭ minułym hodzie jaje pracy, pryjemna adznačyć, što ŭ Zadzinočańniu jejnym, pobač iz staršaj moładziežaj, što raz bolšy ŭdzieł brali małodšyja siabrovie j siabroŭki.

Pracy Zadzinočańnia Biełaruskaj Moładzieży ŭ Ameryccy dobra pryjała toje, što ŭ jim družna supracavali jak niastudenty, tak i studenty. Pryjała taksama družnaja supraca Hałoŭnaj Rady Zadzinočańnia z Radami Adździełaŭ.

Zaklik Źjezdu. Źjezd Biełaruskaje Moładzieży zrabiŭ hetki zaklik:

Majučy naŭviecie kaniečnuju patrebu nacyjanalnaha ŭsviedamleńnia małaśviadomaje j nieśviadomaje čaści staroje j novaje biełaruskaje emigracyji, 7-my hodni Źjezd Biełaruskaje Moładzieży Zadzinočanych Haspadarstvaŭ zaklikaje ŭsich Biełarusaŭ, asabliva moładzież, hetym systematyčna zaniacca, pašyrajučy nacyjanalnaje śviadomje žyvym słovam pamiž svajich znajomych, supracujučy z časapisami i ŭ časapisach, jak „Siaŭbit" i jinšyja, jakija buduć, katorych hałoŭnym zadańniam jość (budzie) nacyjanalnaje ŭsviedamleńnie emigracyji i matarjalna pamahajučy takim časapisam.

Novaje kiraŭnictva. Da novaha hałoŭnaha kiraŭnictva Zadzinočańnia moładzieży na Źjeździe abrany nastupnyja: M. Kaźlakoŭski — za staršyniu, S. Karniłovič — za zastupnika staršyni ŭ Klevelandzie dy Jaŭh. Nieściarovič, V. Mielanovič i M. Karanieŭski, katoryja padzielać pamižsobku funkcyji. Niespadziavanym było abrańnie M. Kaźlakoŭskaha za staršyniu; pravioŭ jaho Janka Zaprudnik, zahadzia ŭsio pryhatavaŭšy. (Druhim kandydatam byŭ Vał. Duniec). Dyk Zaprudnik i taja hrupa, da katoraj jon naleža, majuć adkazavać za hetaje abrańnie. Prośle vybaraŭ Kaźlakoŭski pakinuŭ Źjezd, jaho ŭžo bolej ničoha nia cikaviła.

Pažadajem novamu kiraŭnictvu dalej pravodzić i raźvivać pracu arhanizacyji, dobra pravodžanuju kiraŭnictvam minułaha hodu. Pažadajem taksama, kab kažny siabra j kažnaja siabroŭka Zadzinočańnia Biełaruskaje Moładzieży byli siabrami dziejnymi, niachaj biaruć udzieł u tej albo jinšaj pracy svaje arhanizacyji. I niachaj kažny biełaruski maładzion (chłapiec, dziaciuk) i ŭsie biełaruskija dziaŭčatki,

dzieŭki naležać da svaje biełaruskaje arhanizacyji moładziežy. Niachaj dziela hetaha kažny siabra Zadzinočańnia zdabudzie jamu choć adnaho siabru albo siabroŭku ŭ hod; niachaj pryciahnuć da jaje svajich znajomych albo tych, z katorymi mohuć paznajomicca. I treba zakładać novyja adździeły.

Dziejny Nazirańnik

IZ SUSTREČY BIEŁARUSAŬ ZADZINOČANYCH HASPADARSTVAŬ I KANADY

31-ha žniŭnia adbyłasia ŭ Niu Jorku 3-ja sustreča Biełarusaŭ Zadzinočanych Haspadarstvaŭ i Kanady; praŭda, z Kanady było mała, bo tolki adzinancacioch čałaviekaŭ, zatoje z roznych miascovaściaŭ Zadzinočanych Haspadarstvaŭ pryjechała śmat (prykładam iz Klevelandu piaćdziesiacioch čał.).

Adznačym kolki važniejšych mamentaŭ z hetaje sustrečy.

Supolny pałudzień-česć

U niadzielu 31-ha žniŭnia byŭ zładžany ŭ biełaruskim narodnym domie supolny pałudzień. Byli na jim, apračа pryjaždžomych i miascovych Biełarusaŭ, taksama pradstaŭniki niekatorych jinšych narodaŭ.

Pramovy. — Niekatoryja z pałudniujučych pramaŭlali. Ramkryšna Šahu Modak, prazydent federacyji chryścianskich kaściołaŭ Indyji, u svajoj pramovie zajaviŭ, što vyzvalenyja narody Aziji, jak Indyja, Burma j jinšyja, pamohuć Biełarusi vyzvalicca z pad rasijskaje niavoli. Pramaŭlajučy paangielsku, jon u kancu svaje pramovy śpiajaŭ malitvu paindusku.

Spravy aktualnyja zakranuŭ u svajoj pramovie sp. J. Janučonak. Najpierš jon pažadaŭ, kab biełaruskija jihryščy, spektakli j jinš., a taksama sustrečy Novaha Hodu adbyvalisia ŭ Niu Jorku ŭ svajim biełaruskim narodnym domie, bo choć zala tut mienšaja, ale tanšaja i možna budzie joju čaściej karystacca, a płata pojdzie svajoj arhanizacyji.

Protest suproci polskaha imperyjalizmu

Pastaviŭšysia pozytyŭna da taho, što taho-ž dnia mieła być protestacyjnaje vieča suproci panievaleńnia Biełarusi komunistyčnaj Rasijaj, jon źviarnuŭ uvahu na toje, što polskija imperyjalistyja padali „Od ludności polskiej ziem wschodnich” memoryjał Arhanizacyji Zadzinočanych Narodaŭ. U memoryjale chvalšyva kažacca, što ŭ zachodniaj Biełarusi, katoruju, pamiž dźviuch śvietnych vojnaŭ, była oku-

pavaŭšy Polšča, jo polskaja balšynia, kali zapraŭdy tam niama j adnaho pracentu Palakoŭ. Memoryjałam hetym polskija imperyjalistyja choćuć pryhatavać nastroji dziela damahańnia novaha pryłučeńnia zachodniaj Biełarusi da Polščy. Mała chto ź biełaruskich emigrantaŭ viedaje pra hety polski memoryjał. Niekatoryja z tych, što prypadkam daviedalisia, dziviacca, čamu heta maŭčyć arhanizacyja, katoruju jany ŭvažajuć za najvyššaje pradstaŭnictva biełaruskaha narodu. Ale, zamiest dzivicca, treba samym dziejać, vynosiačy protesty, pakazujučy ŭ jich, jak zapraŭdy jościeka, i pierasyłajučy jich Arhanizacyji Zadzinočanych Narodaŭ.

Ratujma z pałonu našych bratoŭ!

Sp. Janučonak u svajoj pramovie zakranuŭ jašče adnu nadta važnuju spravu. Jon kazaŭ: „U vadnej pieśni biełaruskaj kažacca: Uspomniema, braty, pry češci viasiołaj tych, što mučajucca za biełaruski narod pa rasijskich turmach, koncentracyjnych tabarach i na vyhnańniu". A ja da hetaha dadam, kazaŭ jon, uspomniema taksama pra tych našych bratoŭ i siostraŭ, što ŭ rasijskim i polskim pałonie, u pałonie najhoršym, bo dušeŭnym. U hetych pałonach blizu ŭsia staraja emigracyja biełaruskaja i čaść novaj. My nia možam pra jich nia pamiatavać. Nia mieli-b my sumleńnia, kali-b pra jich zabylisia.

Dziela ratavańnia z polskaha pałonu Biełarusaŭ katalikoŭ pačaŭ vychodzić časapis „Siaŭbit". Susim normalna, što Biełarusy kataliki pieršyja pačali hetuju dziejnaść, bo kali nieśviadomyja Biełarusy pravasłaŭnyja majuć mahčymaść karystacca biełaruskim drukam, dyk Biełarusy kataliki hetaje mahčymaści nia majuć, bo zvyčajna nia ŭmiejuć čytać nadrukavanaha kirylicaju, a łacinicaju dahetul blizu ničoha nie vydavali na čužynie. Dziela taho treba padździeržavać „Siaŭbit" i parupicca, kab padobnaja akcyja viałasia i dziela ratavańnia nieśviadomych Biełarusaŭ pravasłaŭnych i jinšych". Pramova Janučonkava strełasia z ahulnym pryznańniam.

Na akademiji

Taho-ž dnia na akademiji, złađžanaj supolnymi miascovymi j pryjaždžomymi Biełarusami, pryjemna było słuchać zapraŭdy dobry klevelandzki chor sp. Kastancina Kisłaha. Chor hety zaniaŭ centralnaje j hałoŭnaje miesca na akademiji. Vidać było, što sp. Kisły znaje biełaruskuju pieśniu, lubie jaje, vyčuvaje j pieradaječ u choravym pia-

jańniu jejnyja charaktarystyčnyja rysy i jejnuju charašyniu. Aprača samoha sp. K. Kisłaha, chor składajecca z moładzieży, nat, zdajecca, u balšyni z małodšaje moładzieży. Zachaplali taksama svajim piajańniam siostry Halina j Ałła Vorsiški (duet), Ira Kaladzianka (z Klevelandu) i Viera Łubnik (z Detrojtu), a niujorcki skakalny hrudok moładzieży svajmi skokami (Mikity j Kryžačka) pad kiraŭnictvam A. Vorsiški. Na akademiji možna było śćvierdzić, što narod biełaruski stvaryŭ čudosnyja rečy ŭ słovie, melodyji j rytmie, a siarod biełaruskaje emigracyji jo zdolnyja i z talentam ludzi. **Dz. N.**

Dali achviary na „Siaŭbit” u lipniu j žniŭniu:

J. Eksc. Biskup B. Słoskans 5 dal.; nastupnyja Spadary: Dr. Vincent Žuk-Hryškievič 10 d., Inž. Mikoła Haroška 10 d., Jazep Pažniak 5 d., Pranciš Bartul 5 d., Mag. Janka Zaprudnik 3 d., Jazep Hładki 2 d., Hen. Pranciš Kušal 1 d., X. 50 centaŭ, Janka Juchnaviec 50 c., Raścisłaŭ Haroška 50 c.

Składki na „Siaŭbit”. — Za miesiac lipień dali: Sp-va Jeŭd. j Al.. Andrycy 5 d., Sp-nia Janina Kachanoŭščycha 5 d., Sp. J Janučonak 5 d., Sp. B. Prytycki 3 d. Za miesiac žniveń dali Sp-ni j Sp-ry: Janina Kachanoŭščycha 5 d., Maryja Stankievičycha 5 d., J. Janučonak 5 d., Paškievič 4 d., Dr. Malecki 1 aŭstral. chunt, B. Prytycki 3 d., Jadviha Gordon 2 d., Siemiuk 1 d., Ksiondz F. Č za lipień i žnivień 50 d.

Usim dajučym składki i achviaradaŭcam vialiki dziakuj. Kažny Vas cent idzieć na važnuju j kaniečnie patrebnuju spravu Vašaha Narodu.

Vitajem takija žaniby. — 26-ha žniŭnia adbyŭsia šlub i viasielle śviadomych Biełarusaŭ — viedamnaj siarod amerykanskich Biełarusaŭ dziajački Viery Žyźnieŭščanki z Doktaram Vitaŭtam Ramukom. Maładaja para abiacaje być dobraj siamjoju biełaruskaj, i my peŭnyja, što tak staniecca.

DNI NIEZALEŽNAŚCI PANIAVOLENYCH NARODAŬ

2-ha lipnia, značycca pierad amerykanskim Dniom Niezaležnaści, kongresmen Albert U. Kretella z Konektykut pasuliŭ Amerykanskamu Kongresu rezolucyju pra prahałašeńnie prazydentam i adznačeńnie ŭ Zadzinočanych Haspadarstvach Ameryki dzion niezaležnaści paniavolenych narodaŭ, u tym liku j **Dnia Niezaležnaści Biełarusi 25-ha sakavika.**

Rezolucyja hetkaja:

Dziela taho što barbarskaje rasijska-komunistyčnaje zabićcio Imry Nadzia j jinšych ščyrych vuhorskich patryjotaŭ kranuła jznoŭ sumleńnie j škiravała ŭvahu amerykanskaha narodu na spravu tragičnaha chodańnia paniavolenych narodaŭ; dy dziela taho, što ad 1918 hodu biazupynny nastup rasijska-komunistyčnaha imperyjalizmu j kolonijalizmu razbudavaŭ biazprykładnuju imperyju, jakaja na asnovie zachoplenych bahaćciaŭ, katoryja Maskva biazuvažna vykarystovuje, ciapier śmiarotna pahražaje biaśpiečnaści Zadzinočanych Haspadarstvaŭ i ŭsiaho volnaha śvietu; dy dziela taho, što šmat paniavolenych narodaŭ u hetaj imperyji ahladajecca na Zadzinočanyja Haspadarstvy j moralnuju siłu jichnaje Deklaracyji Niezaležnaści dy Chartyji Pravaŭ dziela svajho budučaha vyzvaleńnia j niezaležnaści, i dziela poŭnaha ŭznaŭleńnia asabistych svabodaŭ u duchu chryścianskich, majsiejeŭskich i musulmanskich tradycyjaŭ svajich narodaŭ; dy dziela taho, što viera a nadzieja na svajo vyzvaleńnie paniavolenych narodaŭ Uschodniaj Eŭropy j Aziji chundamentalna važnyja haspadarstvavaj biaśpiečnaści Zadzinočanych Haspadarstvaŭ; dy dziela taho, što ŭsie paniavolenyja narody ŭsioj dušoju j sercam što hodu vierna adznačajuć tyja historyčnyja padzieji svaje minułaści, katoryja symbolizujuć jichnyja sučasnyja imknieńni dy jichnuju byłuju niezaležnaść i svabodu; dy dziela taho, što naš vidavočny moralny abaviazak, jak ludziej volnych, arhanizavanaj naturaju pryłučyć svoj mahutny hołas da tych cichich i dziejnych malitvaŭ za haspadarstvavuju niezaležnaść i volu: voś dziela hetaha chaj budzie pastanoŭlena Haspodaju Pasłoŭ (pry sudziejańniu Senatu), što volaju Kongresu Zadzinočanych Haspadarstvaŭ stałasia, kab prazydent Zadzinočanych Haspadarstvaŭ prahałašaŭ nastupnyja historyčnyja dni, jak dni adznačeńnia narodam Zadzinočanych Haspadarstvaŭ jaho duchovaha adzinočańnia z achviarami rasijskaha komunistyčnaha imperyjalizmu j kolonijalizmu: 15-ha sakavika jak Vuhorski Dzień; 3-ha maja jak Polski Dzień; 16-ha lutaha jak Latuviski Dzień; 14-ha sakavika jak Słavacki Dzień; 22-ha studnia jak Ukrajinski Dzień; 10-ha kajstryčnika jak Chinski Dzień; **25-ha sakavika jak Biełaruski Dzień**; 10-ha maja jak Rumynski Dzień; 24-ha lutaha jak Estonski Dzień; 13-ha śniežnia jak Turkiestanski Dzień; 26-ha maja jak Hruzinski Dzień; 3-ha sakavika jak Baŭharski Dzień; 28-ha maja jak Armianski j Azerbajdžanski Dzień; 15-ha žniŭnia jak Korejski Dzień; 28-ha kajstryčnika jak Česki Dzień; 28-ha listapada jak Albanski Dzień; 17-ha čyrvinia jak Dzień Uschodniaje Niamieččyny i 26-ha kajstryčnika jak Uetnamski Dzień.

Redaktar: Ksiondz Franciš Čarniaŭski — Editor: Rev. F. Czerniawski

Printed by „LUNA", 77 St. Marks Pl., New York, N. Y.

(Praciah z 2-oje bač. vokładki)

Biełaruskaja litara „a” vymaŭlajecca jak angielskaje „a” ŭ słovie „father”.

Whiteruthenian letter **a** is pronounced as the English sound **a** in word **„father”.**

Litara **m** vymaŭlajecca, jak angielskaje **m:**

Letter **m** is pronounced as the English sound **m:**

mama, am-am-am.

t vymaŭlajecca, jak ang. **t:**

t is pronounced as English **t:**

tata, mama, tam mata.

b vymaŭlajecca, jak ang. **b:**

b is pronounced as English **b:**

baba, mama, tata tam.

u vymaŭlajecca, jak ang. **oo** ŭ słovie **„moon”:**

u is pronounced as English **oo** in **„moon”:**

mu-mu-mu, muta, tut. Mama, tata tut, a baba tam.

k vymaŭlajecca, jak ang. **k** ŭ **kind, kid:**

k is pronounced as English **k** in **kind, kid:**

ku-ku, kuma, kum, muka, mak, buk, tuk, kut. Tatka tutaka, a babka tamaka.

d vymaŭlajecca, jak ang. **d:**

d is pronounced as English **d:**

du-du-du, duda, dudka, dumka, dub, buda, budka, Adam, kud-kud-kud-kuda!

o vymaŭlajecca, jak ang. **aw** u **saw, law, awful:**

o is pronounced as English **aw** in **saw, law, awful:**

do, dom, damok, bot, kom, kamok, kutok, tok, bok, kot, katok, moda, bodka. Mama, tata, baba u doma. U kutku katok.

v vymaŭlajecca, jak ang. **v:**

v is pronounced as English **v:**

vo, vova, voka, vada, vuda, vudka, mova, damova, vata, kava, atava.

n vymaŭlajecca, jak ang. **n:**

n is pronounced as English **n:**

na! no! von! mana, Anton, tuman, kaban, kuna, dno, akno, nuda, noty, ton, kon, vun, vunaka, bakonka. Tut tata, a vun tam mama.

i vymaŭlajecca, jak ang. **ee** ŭ **speech, sleet:**

i is pronounced as English **ee** in **speech, sleet:**

vino, niva, vina, nitka, kit, kita, koni, konik, kanina, bitva, komin, kaminok, Nina, Mina, Daminik, Mikita, dni, tydni, nakonadni, vitka. Daminik tut i Mikita tutaka.

h vymaŭlajecca, jak ang. **h** u **house:**

h is pronounced as English **h** in **house:**

ham-ham, aha, hod, had, naha, nohi, vaha, Boh, homan, hamana, hamonka, hamanki, duha, honi, huk, huki, han, honki, tuha, tuhi, Hanna, kniha, ahida, huta, hutnik.

p vymaŭlajecca, jak ang. **p:**

p is pronounced as English **p:**

piva, napitak, pak, pavuk, kapa,

(Dalej budzie)